Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026-2030

Hyvinvointilautakunta 18.08.2026 § 52

Lastensuojelulain (417/2007) 12 §:n mukaan kunnan on laadittava lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi kunnan toimintaa koskeva lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, joka hyväksytään kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma täydentää kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa: Se on osa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6 §:ssä tarkoitettua kunnan hyvinvointisuunnitelmaa. Suunnitelma on otettava huomioon talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa.

Lastensuojelulain mukaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tulee sisältää tiedot lasten ja nuorten kasvuoloista ja hyvinvoinnin tilasta, heidän hyvinvointiaan edistävistä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista sekä yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisten sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa alettiin valmistelemaan syksyllä 2025. Koska kyse on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain mukaisesta hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman osasta, suunnitelman pohjana käytettiin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman valmistelussa kerättyjä aineistoja, kuten lasten ja nuorten osallistavan työpajan tietoja, tutkimustietoa lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja terveydestä, kansallisia suosituksia ja ohjelmia sekä kunnassa ja hyvinvointialueella työskentelevien asiantuntemusta. Suunnitelman valmistelussa huomioitiin myös lautakuntien ja vaikuttamistoimielinten hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman luonnoksesta antamat lausuntopalautteet.

Lausuntopalautteissa sivistyslautakunta totesi hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman luonnoksessa esitettyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden tukevan varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa tehtävää hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyötä. Lapsi- ja perheasiainneuvoston ja nuorisovaltuuston lausuntopalautteissa korostui tavoitteiden ja toimenpiteiden konkretisointi käytännön toimenpiteiksi. Lapsi- ja perheasiainneuvosto korosti myös lasten ja nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämistä ja nuorisovaltuusto puolestaan koki, etteivät tuolloin lausunnoilla olleen suunnitelmaluonnoksen toimenpiteet vastanneet nuorten tarpeita, jotta suunnitelmassa asetetut tavoitteet voisivat toteutua myös nuorten kohdalla, vaan koskivat enemmänkin vanhempia asukkaita.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman osana, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta ei toteutettu erillistä lausuntokierrosta, sillä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopisteet ja tavoitteet ovat yhtenevät hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman kanssa ja myös suunnitelman toimenpiteet mukailevat hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman toimenpiteitä, mutta lastensuojelulain mukaisesti ja lausuntopalaute huomioiden ne on päivitetty vastaamaan lasten ja nuorten tarpeita. Lausuntopalautteissa esitetty toive

toimenpiteiden konkretiasta on huomioitu erityisesti suunnitelman luvussa 5, jossa on esitetty useita esimerkkejä toimenpiteiden käytännön toteuttamisesta. Suunnitelmaa jatkotyöstettiin ja viimeisteltiin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman hyväksymisen jälkeen yhteistyössä lasten ja nuorten palveluista vastaavien tulosalueiden kanssa kesällä ja alkusyksyllä 2026.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa asetetaan valtuustokausittaiset lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, tavoitteet ja määritellään toimenpiteet, joilla lasten ja nuorten hyvinvointia edistetään. Näiden lisäksi suunnitelmaan on lisätty lastensuojelulain velvoitteiden mukaiset tiedot lasten ja nuorten hyvinvointia edistävistä ja ongelmia ehkäisevistä palveluista sekä yhteistyöstä (luku 3). Suunnitelman kytkös Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan on hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tapaan vahva, mikä vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin kokonaisvaltaista edistämistä yhteisen suunnan mukaisesti.

Kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman osasuunnitelmana lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet kytkeytyvät kunnan vuotuiseen talousarvioon, palveluiden vuositavoitteisiin ja käyttösuunnitelmien laadintaan. Mittarit määritellään osana jokaisen palvelualueen talousarviovalmistelua, kuten hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmassa, ja vastaavasti myös seuranta toteutetaan osana kunnan osavuosi- ja tilinpäätösraportointia sekä kokoavasti vuosittaisessa hyvinvointiraportissa ja valtuustokausittain laajassa hyvinvointikertomuksessa.

Hyväksyttäväksi esitettävä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026–2030 on esitetty liitteessä 1.

Valmistelija

Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi, hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattori Malla Parkkonen, sähköposti malla.parkkonen(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä liitteessä 1. esitetyn lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2026–2030, ja esittää sen edelleen hyväksyttäväksi kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle.

Käsittely

Hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattori Malla Parkkosta kuultiin asiantuntijaesittelijänä asiassa.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaan.

Liite 1. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026–2030
Liite 2. Paikallisia, alueellisia ja valtakunnallisia havaintoja, tutkimustuloksia ja suosituksia ikäryhmittäin jaoteltuna hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman laadinnan tueksi, syksy 2025
Liite 3. Mäntsälän perusopetuksen opiskeluhuoltosuunnitelma 2026.
Liite 4. Mäntsälän lukion opiskeluhuoltosuunnitelma 2026

Liite 5. Opiskeluhuoltosuunnitelma: Suunnitelma Keudan opiskelijoiden ja opiskeluyhteisön hyvinvoinnin tukemiseksi 2025
Liite 6. Keski-Uudenmaan alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma kaudelle 2023–2025

Kunnanhallitus 21.09.2026 § 164

Valmistelija

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja katja.elo@mantsala.fi, hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattori Parkkonen Malla, malla.parkkonen@mantsala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteessä 1. esitetyn lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2026 – 2030.

Käsittely

Hyvinvointipäällikkö Katja Eloa ja hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattori Malla Parkkosta kuultiin asiantuntijoina pykälän yhteydessä.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026 – 2030
Liite 2. Paikallisia, alueellisia ja valtakunnallisia havaintoja, tutkimustuloksia ja suosituksia ikäryhmittäin jaoteltuna hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman laadinnan tueksi, syksy 2025
Liite 3. Mäntsälän perusopetuksen opiskeluhuoltosuunnitelma 2026
Liite 4. Mäntsälän lukion opiskeluhuoltosuunnitelma 2026
Liite 5. Opiskeluhuoltosuunnitelma: Suunnitelma Keudan opiskelijoiden ja opiskeluyhteisön hyvinvoinnin tukemiseksi 2025

Kunnanvaltuusto 16.11.2026
699/00.01.02/2025

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto hyväksyy liitteessä 1. esitetyn lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2026 – 2030.

Päätös

Liite 1. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026 – 2030
Liite 2. Paikallisia, alueellisia ja valtakunnallisia havaintoja, tutkimustuloksia ja suosituksia ikäryhmittäin jaoteltuna hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman laadinnan tueksi, syksy 2025
Liite 3. Mäntsälän perusopetuksen opiskeluhuoltosuunnitelma 2026
Liite 4. Mäntsälän lukion opiskeluhuoltosuunnitelma 2026
Liite 5. Opiskeluhuoltosuunnitelma: Suunnitelma Keudan opiskelijoiden ja opiskeluyhteisön hyvinvoinnin tukemiseksi 2025